

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2015. június 11.*

„Előzetes döntéshozatal iránti kérelem — A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség — 2008/115/EK irányelv — Harmadik országok jogellenesen tartózkodó állampolgárainak visszatérése — A 7. cikk (4) bekezdése — A »közrend veszélyeztetése« fogalom — Olyan feltételek, amelyek között a tagállamok eltekinthetnek az önkéntes távozásra vonatkozó határidő biztosításától vagy hét napnál rövidebb határidőt biztosíthatnak”

A C-554/13. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Raad van State (Hollandia) a Bírósághoz 2013. október 28-án érkezett, 2013. október 23-i határozatával terjesztett elő az előtte

Z. Zh.

és

a **Staatssecretaris voor Veiligheid en Justitie**,

valamint

a **Staatssecretaris voor Veiligheid en Justitie**

és

I. O.

között folyamatban lévő eljárásokban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: M. Ilešič tanácselnök, A. Ó Caoimh (előadó), C. Toader, E. Jarašiūnas és C. G. Fernlund bírák,

főtanácsnok: E. Sharpston,

hivatalvezető: M. Ferreira főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2014. október 15-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– Z. Zh. képviseletében J. J. D. van Doleweerd advocaat,

* Az eljárás nyelve: holland.

- a holland kormány képviselőjében M. Bulterman, B. Koopman és C. Schillemans, meghatalmazotti minőségben,
  - a belga kormány képviselőjében C. Pochet, M. Jacobs és T. Materne, meghatalmazotti minőségben,
  - a cseh kormány képviselőjében M. Smolek és J. Vláčil, meghatalmazotti minőségben,
  - a Görög Köztársaság képviselőjében M. Michelogiannaki, meghatalmazotti minőségben,
  - a francia kormány képviselőjében D. Colas és F.-X. Bréchet, meghatalmazotti minőségben,
  - a lengyel kormány képviselőjében B. Majczyna, K. Pawłowska és M. Pawlicka, meghatalmazotti minőségben,
  - az Európai Bizottság képviselőjében M. Condou-Durande és G. Wils, meghatalmazotti minőségben,
- a főtanácsnok indítványának a 2015. február 12-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a harmadik országok illegálisan [helyesen: jogellenesen] tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról szóló, 2008. december 16-i 2008/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2008. L 348., 98. o.). 7. cikke (4) bekezdésének értelmezésére vonatkozik.
- 2 Ezt a kérelmet az egyrészt Z. Zh. és I. O., harmadik országok állampolgárai, másrészt a Minister voor Immigratie en Asiel (bevándorlási és menekültügyi miniszter), amelynek helyébe lépett a Staatssecretaris voor Veiligheid en Justitie (védelmi és igazságügyi államtitkár, a továbbiakban együttesen: Staatssecretaris) között folyamatban lévő jogviták keretében terjesztették elő, amelyek tárgyát a Staatssecretaris azon határozatai képezik, amelyek megtagadják ezen állampolgároktól az önkéntes távozásra vonatkozó határidő nyújtását, és az Európai Unió területének haladéktalan elhagyására kötelezik őket.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 2008/115 irányelv (2), (6), (10), (11) és (24) preambulumbekkezdése értelmében:
„(2) Az Európai Tanács 2004. november 4–5-i brüsszeli ülése sürgette egy közös normákon alapuló hatékony visszatérési és hazatelepülési politika létrehozását annak érdekében, hogy az érintett személyek emberséges módon, és emberi jogaik és méltóságuk teljes mértékű tiszteletben tartása mellett térhessenek vissza.
[...]
(6) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a harmadik országbeli állampolgárok illegális [helyesen: jogellenes] tartózkodását tisztességes és átlátható eljárással szüntessék meg. Az EU általános jogelveinek megfelelően az ezen irányelv értelmében meghozott határozatokat eseti alapon és tárgyilagos kritériumok szerint kell elfogadni, ami azt vonja maga után, hogy az illegális [helyesen:

jogellenes] tartózkodás pusztán tényén kívül egyéb szempontokat is figyelembe kell venni. A tagállamoknak, amennyiben a kiutasítással kapcsolatos határozatok, azaz a kiutasítási határozatok és – amennyiben elrendelik – a beutazási tilalomról és a kitoloncolásról szóló határozatok meghozatalakor egységes formanyomtatványt használnak, tiszteletben kell tartaniuk ezt az elvet és teljes körűen be kell tartaniuk az ezen irányelvben foglalt valamennyi alkalmazandó rendelkezést.

[...]

(10) Abban az esetben, amikor nincs ok azt feltételezni, hogy aláásná a kiutasítási eljárás célját, az önkéntes visszatérést előnyben kell részesíteni a kitoloncolással szemben, és az önkéntes távozásra egy időszakot kell megállapítani. Az önkéntes távozás határidejének meghosszabbítására akkor kerülhet sor, ha az egyéni eset konkrét körülményei miatt szükségesnek bizonyul. [...]

(11) A kiutasítással kapcsolatos határozatokra vonatkozóan minimális közös jogi biztosítékokat kell megállapítani, amelyek garantálják az érintett személyek érdekeinek hatékony védelmét. [...]

[...]

(24) Az irányelv tiszteletben tartja és betartja a különösen az Európai Unió Alapjogi Chartája által elismert alapvető jogokat és elveket.”

4 A 2008/115 irányelv „Tárgy” című 1. cikke az alábbiakat írja elő:

„Ez az irányelv megállapítja a tagállamok által alkalmazandó, a harmadik országok illegálisan [helyesen: jogellenesen] tartózkodó állampolgárainak visszatéréséről szóló közös normákat és eljárásokat, összhangban a közösségi jog általános elveiként szereplő alapvető jogokkal és a nemzetközi joggal, beleértve a menekültek védelmét és az emberi jogi kötelezettségeket”.

5 Ezen irányelv 2. cikkének (1) bekezdése a következőket írja elő:

„Ez az irányelv a valamely tagállam területén illegálisan [helyesen: jogellenesen] tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokra alkalmazandó”.

6 Az említett irányelv 3. cikke szerint:

„Ezen irányelv alkalmazásában a következő fogalommeghatározások érvényesek:

[...]

4) »kiutasítási határozat«: közigazgatási vagy bírósági határozat vagy intézkedés, amely valamely harmadik országbeli állampolgár tartózkodásának jogszerűtlenségét megállapítja vagy kimondja, és visszatérési kötelezettséget állapít meg vagy mond ki;

[...]

8) »önkéntes távozás«: a visszatérési kötelezettségnek a kiutasítási határozatban erre a célra meghatározott határidőn belüli teljesítése;

[...]”

- 7 Ugyanezen irányelv „Kedvezőbb rendelkezések” című 4. cikke (3) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„Ez az irányelv nem sérti a tagállamok jogát arra, hogy olyan rendelkezéseket fogadjanak el vagy tartsanak fenn, amelyek kedvezőbbek azokra a személyekre nézve, akikre ezen irányelv vonatkozik, feltéve, hogy az ilyen rendelkezések összeegyeztethetők ezzel az irányelvvvel”.

- 8 A 2008/115 irányelv „A visszaküldés tilalma, a gyermek mindenek felett álló érdeke, családi élet és egészségi állapot” című 5. cikke így rendelkezik:

„Az irányelv végrehajtása során a tagállamok megfelelő figyelmet fordítanak

- a) a gyermek mindenek felett álló érdekeire,
  - b) a családi életre,
  - c) az érintett harmadik országbeli állampolgár egészségi állapotára,
- és tiszteletben tartják a visszaküldés tilalmának elvét”.

- 9 Az említett irányelv 6. cikkének (1)–(2) bekezdése így rendelkezik:

„(1) A tagállamok a (2)–(5) bekezdésben említett kivételek sérelme nélkül a területükön illegálisan [helyesen: jogellenesen] tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokra vonatkozóan kiutasítási határozatot adnak ki.

(2) A valamely tagállam területén illegálisan [helyesen: jogellenesen] tartózkodó és egy másik tagállam által kibocsátott érvényes tartózkodási engedéllyel vagy tartózkodásra jogosító egyéb engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgároknak haladéktalanul távozniuk kell az engedélyt kibocsátó tagállam területére. Amennyiben az érintett harmadik országbeli állampolgár nem teljesíti ezt a kötelezettséget, vagy ha a közrend érdekében vagy nemzetbiztonsági okokból szükséges a harmadik országbeli állampolgár azonnali távozása, az (1) bekezdés alkalmazandó”.

- 10 Ugyanezen irányelv 7. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A kiutasítási határozat a (2) és (4) bekezdésben említett kivételek sérelme nélkül megfelelő, hét naptól harminc napig terjedő határidőt állapít meg az önkéntes távozásra. A tagállamok nemzeti jogszabályaikban előírhatják, hogy ilyen határidőt kizárólag az érintett harmadik országbeli állampolgár kérelme alapján biztosítanak. Ebben az esetben a tagállamok tájékoztatják az érintett harmadik országbeli állampolgárokat az ilyen irányú kérelem benyújtásának lehetőségéről.

A fent említett határidő nem zárja ki annak a lehetőségét, hogy az érintett harmadik országbeli állampolgárok előbb távozzanak.

(2) A tagállamok a konkrét eset egyedi körülményeinek, mint például a tartózkodás időtartamának, a beiskolázott gyermekeknek, valamint egyéb családi és társadalmi kötelezéseknek a figyelembevételével szükség esetén megfelelő időtartammal meghosszabbítják az önkéntes távozás határidejét.

(3) Az önkéntes távozásra vonatkozó időszakra a szökés kockázatának elkerülését célzó kötelezettségeket lehet kiszabni, úgymint a hatóságoknál való rendszeres jelentkezésre, anyagi garancia [helyesen: megfelelő pénzügyi biztosíték] letétbe helyezésére, okmányok benyújtására vagy egy adott helyen való tartózkodásra vonatkozó kötelezettségeket.

(4) Amennyiben fennáll a szökés veszélye, vagy ha a jogszerű tartózkodás iránti kérelmet elutasították, mivel az nyilvánvalóan megalapozatlan volt vagy azt csalárd módon nyújtották be, továbbá amennyiben az érintett személy veszélyezteti a közrendet, a közbiztonságot vagy a nemzetbiztonságot, a tagállamok eltekinthetnek az önkéntes távozásra vonatkozó határidő megállapításától, vagy hét napnál rövidebb határidőt is megállapíthatnak”.

A holland jog

- 11 A külföldiekről szóló 2000. évi törvény (Vreemdelingenwet 2000) tényállás megvalósulásának idején hatályos változata (a továbbiakban: a külföldiekről szóló törvény) 12. cikke (1) bekezdésének bevezető fordulata és d) pontja értelmében az a külföldi személy, aki a beutazáskor eleget tett a személyeket a határátlépéskor terhelő kötelezettségeknek, rendeletben meghatározandó ideig Hollandiában tartózkodhat, amíg nem veszélyezteti a közrendet vagy a nemzetbiztonságot.
- 12 E törvény 61. cikkének (1) bekezdése értelmében annak a külföldi személynek, aki nem jogszerűen vagy már nem jogszerűen tartózkodik Hollandiában, önként távoznia kell onnan az e törvény 62. cikke szerinti határidőn belül.
- 13 Az említett törvény 62. cikkének (1) bekezdése értelmében annak a külföldi személynek, akivel szemben kiutasítási határozatot hoztak, önként távoznia kell Hollandiából négy héten belül. Ezt a rendelkezést a 2008/115 irányelv 7. cikke (1) bekezdésének a holland jogba való átültetése céljából fogadták el.
- 14 Ugyanezen törvény 62. cikkének (2) bekezdése értelmében a Staatssecretaris lerövidítheti a külföldi személyre vonatkozó (1) bekezdés szerinti határidőt, vagy az (1) bekezdéstől eltérően elrendelheti, hogy a külföldi személy azonnali hatállyal hagyja el Hollandia területét, ha
  - a. fennáll annak veszélye, hogy a külföldi kivonja magát a felügyelet alól;
  - b. a külföldi személy tartózkodási engedély kiadása vagy érvényességi idejének meghosszabbítása iránti kérelmét elutasították, mivel az nyilvánvalóan megalapozatlan volt, vagy mivel azt pontatlanul vagy hiányosan nyújtották be;
  - c. a külföldi személy veszélyezteti a közrendet, a közbiztonságot vagy a nemzetbiztonságot.
- 15 A külföldiekről szóló törvény 62. cikkének (2) bekezdését a 2008/115 irányelv 7. cikke (4) bekezdésének a holland jogba való átültetése céljából fogadták el.
- 16 A külföldiekről szóló törvény 62a. cikkének (1) bekezdése értelmében a Staatssecretaris azt a külföldi személyt, aki nem az Unió valamely tagállamának állampolgára, és már nem jogszerűen tartózkodik Hollandiában, írásban tájékoztatja azon kötelezettségről, hogy önként távoznia kell Hollandiából, és azon határidőről, amelyen belül e kötelezettségnek eleget kell tennie.
- 17 2012. február 9-i hatállyal a külföldiekről szóló 2000. évi körlevél (Vreemdelingencirculaire 2000, a továbbiakban: a külföldiekről szóló körlevél) A 3/3. szakaszában az áll, hogy a 2000. évi Vw 62. cikkének (2) bekezdése szerinti távozásra vonatkozó határidő lerövidíthető vagy megtagadható, ha a külföldi személy veszélyezteti a közrendet, a közbiztonságot vagy a nemzetbiztonságot. Ezen A3/3 szakasz értelmében a közrend veszélyeztetésének minősül a nemzeti jog alapján bűncselekményként büntetendő cselekmény miatti bármely gyanúsítás vagy elítélés. A büntetés elkerülése céljából felajánlott egyezség elfogadása is a közrend veszélyeztetésének minősül. A gyanúsításnak a rendőrhatalóság vezetője által tanúsíthatónak kell lennie.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

A Z. Zh.-ra vonatkozó tények

- 18 Z. Zh.-t, aki harmadik ország állampolgára, a Schiphol repülőtér (Hollandia) tranzit területén őrizetbe vették, mivel hamis úti okmánnal utazott. 2011. június 21-én A Politierechter te Haarlem (harlemi büntetőbíróság) 2011. június 21-i ítélete a Wetboek van Strafrecht (büntetőtörvénykönyv) 231. cikkének (2) bekezdése alapján két hónap szabadságvesztésre ítélte olyan úti okmány birtoklása miatt, amelynek hamis voltáról tudomással bírt. 2011. augusztus 4-i határozatával a Staatssecretaris elrendelte, hogy Z. Zh. azonnali hatállyal hagyja el az Európai Unió területét. A szabadságvesztés letöltését követően 2011. augusztus 5-én kitoloncolási őrizetbe vették a külföldiekről szóló törvény 59. cikke (1) bekezdésének a) pontja alapján.
- 19 2011. szeptember 2-i határozatával a Staatsecretaris a Z. Zh. által a 2011. augusztus 4-i kiutasítási határozattal szemben emelt panaszt megalapozatlanként elutasította annak alapján, hogy az általa elkövetett jogsértés folytán nem biztosítható számára határidő az önkéntes távozásra. 2011. november 8-i ítéletével a Rechtbank 's-Gravenhage (hágai kerületi bíróság) az érdekelt által e határozat ellen indított keresetet megalapozatlannak nyilvánította.
- 20 A Rechtbank 's-Gravenhage szerint, mivel Z. Zh. jogellenesen tartózkodott valamely tagállam területén, nem kötődik az Unió valamely polgárához, és ezen túlmenően olyan úti okmány birtoklása miatt, amelynek hamis voltáról tudomással bírt, két hónap szabadságvesztésre ítélték, a Staatssecretaris úgy vélhette, hogy e személy veszélyezteti a közrendet a 2008/15 irányelv 7. cikkének (4) bekezdése értelmében. Noha a Rechtbank 's-Gravenhage rámutatott, hogy egy ilyen megállapítás nem mentesítheti a Staatssecretarist azon kötelezettség alól, hogy mutassa be azokat az okokat, amelyek folytán nem biztosított Z. Zh. számára határidőt az önkéntes visszatérésre, ugyanez a bíróság úgy ítélte meg mindazonáltal, hogy a Staatssecretaris által hivatkozott körülmények nem igazolták, azon elv elutasítását, miszerint kizárólag akkor tagadható meg az önkéntes távozásra vonatkozó határidő biztosítása, ha megvalósul a közrend veszélyeztetése.
- 21 Z. Zh. fellebbezést nyújtott be a Rechtbank 's-Gravenhage ítéletével szemben a Raad van State (államtanács) előtt.
- 22 2011. december 14-én megszüntették a Z. Zh.-val szemben foganatosított idegenrendészeti őrizetet, mivel időközben már kiutasították Hollandiából.

Az I. O.-ra vonatkozó tények

- 23 I. O., aki harmadik ország állampolgára, 2011. január 16-án 21 napig érvényes rövid távú tartózkodásra jogosító vízummal utazott be Hollandiába. 2011. november 23-án őrizetbe vették a holland büntetőtörvénykönyv 300. cikkének (1) bekezdése és 304. cikkének (1) bekezdése értelmében vett, nő ellen irányuló családon belüli erőszak gyanúja miatt. 2011. november 24-i határozatával a Staatssecretaris elrendelte, hogy I. O. azonnal hagyja el az Európai Unió területét. Ugyanazon a napon őrizetbe vették.
- 24 2012. január 17-i határozatával a Staatssecretaris elsődlegesen mint elfogadhatatlant, másodlagosan mint megalapozatlant elutasította az I. O. által a 2011. november 24-i határozattal szemben benyújtott panaszt. A Staatssecretaris határozatát arra a tényre alapozta, hogy I. O.-t 2011. november 23-án a holland büntető törvénykönyv 300. cikkének (1) bekezdése és 304. cikkének (1) bekezdése értelmében vett nő ellen irányuló családon belüli erőszak gyanúja miatt vették őrizetbe. A Staatssecretaris ezért úgy vélte, hogy e személy veszélyezteti a közrendet a 2008/115 irányelv 7. cikkének (4) bekezdése értelmében, miáltal nem biztosítható számára az önkéntes távozásra vonatkozó határidő.

- 25 2012. február 1-jei végzésével a *voorzieningenrechter van de Rechtbank 's-Gravenhage* (a hágai kerületi bíróság ideiglenes intézkedésről határozó bírója) megalapozottnak nyilvánította az I. O. által a Staatssecretaris 2012. január 17-i határozata ellen benyújtott keresetet, megsemmisítette e határozatot, és felhívta a Staatssecretarist az e végzésben foglaltaknak megfelelő új határozat meghozatalára. E bíróság úgy vélte különösen először is, hogy I. O. igazolta az általa benyújtott panaszra vonatkozó határozat meghozatalára vonatkozó érdekét, és a Staatssecretaris tévesen nyilvánította e panaszt elfogadhatatlannak. Az említett bíróság másodszor megállapította, hogy nincsenek az önkéntes távozásra vonatkozó határidő közrendi érdekből történő lerövidítésére vonatkozó iránymutatások, és a Staatssecretaris nem indokolta meg megfelelően, hogy I. O. miért veszélyezteti a közrendet. Ugyanezen bíróság szerint ugyanis a jegyzőkönyv, amelyben összefoglaló jelleggel annyi áll, hogy I. O.-t bántalmazás miatt őrizetbe vették, nem volt elegendő annak megállapításához, hogy a közrendi ok a távozásra vonatkozó határidő megtagadását igazolja. E vonatkozásban a *Rechtbank 's-Gravenhage* azt a tényt is tekintetbe vette, hogy a Staatssecretaris nem rendelkezett az I. O.-nak felrótt, bántalmazásra vonatkozó okirati bizonyítékkal.
- 26 A Staatssecretaris a *voorzieningenrechter van de Rechtbank 's-Gravenhage* e végzésével szemben fellebbezést nyújtott be a Raad van State előtt.
- 27 2012. február 23-án megszüntették az I. O.-val szemben foganatosított idegenrendészeti őrizetet, mivel időközben már kiutasították Hollandiából.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 28 A kérdést előterjesztő bíróság a 2013. július 10-i tárgyaláson egyesítette a Z. Zh.-ra és I. O.-ra vonatkozó ügyeket.
- 29 Az említett bíróság megjegyzi, hogy a 2008/115 irányelv nem tartalmazza az ugyanezen irányelv 7. cikke (4) bekezdésében szereplő „veszélyezteti a közrendet” fogalom tartalmi meghatározását, és hozzáteszi, hogy keletkezésének története nem szolgál támpontokkal e fogalom terjedelme tekintetében. Mivel e rendelkezés a tagállamok jogára sem hivatkozik kifejezetten, a fogalmat a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint (lásd, különösen: *Ekro-ítélet*, 327/82, EU:C:1984:11, 11. pont; *Brouwer-ítélet*, C-355/11, EU:C:2012:353, 36. pont), önállóan és egységesen kell értelmezni, az általános nyelvhasználatban elfogadott szokásos jelentésének megfelelően, figyelembe véve azon szöveggörnyezetet, amelyben azt használják, és azon szabályozás célkitűzéseit, amelynek a részét képezi.
- 30 A kérdést előterjesztő bíróság a fentiekből arra következtet, hogy a Staatssecretaris álláspontjával ellentétben a 2008/115 irányelv 7. cikkének (4) bekezdésében szereplő „veszélyezteti a közrendet” fogalmának a tagállamok nem tulajdoníthatnak teljesen saját, kizárólag nemzeti jogszabályokon alapuló értelmet.
- 31 E bíróság megjegyzi, hogy az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 158., 77. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 46. o.) 27. cikkének (1) bekezdése, a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról szóló, 2003. november 25-i 2003/109/EK tanácsi irányelv (HL 2004. L 16., 44. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 272. o.) 6. cikkének (1) bekezdése, és a családdegysítési jogról szóló, 2003. szeptember 22-i 2003/86/EK tanácsi irányelv (HL L 251., 12. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 224. o.) 6. cikkének (1) és (2) bekezdése alapján a tagállamok „közrendi [...] okokból”, „közrendi [...] okokra hivatkozva” vagy „a közrend [...] alapján” különböző intézkedéseket fogadhatnak el az uniós polgárok és családtagjaik

szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogának korlátozása, a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás megadásának megtagadása, a családtagok beutazási és tartózkodási kérelmének elutasítása és a családtagok tartózkodási engedélyének visszavonása vagy megújításának elutasítása érdekében. Ugyanezen bíróság megjegyzi ugyanakkor, hogy a „közrendi okok” fogalmát ezen irányelvek mindegyike eltérően értelmezi, miáltal a tagállamok által e fogalom értékelése során figyelembe veendő tényezők eltérők.

- 32 A kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi továbbá, hogy a 2008/115 irányelv célja és összefüggései és szövege lényegesen különbözik az említett irányelvek céljaitól és összefüggéseitől. Míg ugyanis ez utóbbi irányelvek az uniós polgárok és családtagjaik, valamint a huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező személyek és családtagjaik Európai Unió területén történő jogszerű tartózkodására vonatkoznak, a 2008/115 irányelv tárgyát éppen azon harmadik országbeli állampolgárok kiutasítása képezi, akik jogellenesen tartózkodnak az Európai Unió valamely tagállamának területén. E bíróság szerint az önkéntes távozásra vonatkozó határidő azon harmadik országbeli állampolgároktól történő megtagadása, akiknek esetében már megállapítást nyert a valamely tagállam területén történő jogellenes tartózkodás, kevésbé korlátozó jellegű intézkedés, mint a valamely tagállam területén történő jogszerű tartózkodás megtagadása, korlátozása vagy megszüntetése a 2004/38, 2003/109 és 2003/86 irányelv alapján.
- 33 A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli tehát, hogy az egyrészt e három irányelv, másrészt a 2008/115 irányelv között fennálló lényeges különbségekre tekintettel a közrend alapügyben alkalmazott irányelvben szereplő fogalmának értelmezéséhez nem használható fel minden további nélkül a közrend 2004/38, 2003/109 és 2003/86 irányelvben szereplő fogalmának értelmezése.
- 34 E bíróság úgy véli különösen, hogy a 2008/115 irányelv 7. cikkének (4) bekezdése értelmében vett „veszélyezteti a közrendet” fogalmát tágabban lehet értelmezni, mint a 2004/38, 2003/109 és 2003/86 irányelvek említett cikkeiben szereplő „közrendi [...] okokból”, „közrendi [...] okokra hivatkozva”, illetve „a közrend [...] alapján” fogalmakat, aminek az a következménye, hogy a 2008/115 irányelv 7. cikke (4) bekezdésében szereplő „közrend veszélyeztetése már” akkor is megvalósul, ha a harmadik országbeli állampolgárt a nemzeti jog alapján bűncselekményként büntetendő cselekmény elkövetésével gyanúsítják. Mindazonáltal, tekintettel az erre vonatkozóan táplált kételyeire, az említett bíróság azt kérdezi a Bíróságtól, hogy e rendelkezést ekként kell-e értelmezni, vagy az is szükséges, hogy az érintett személyt jogerősen elítéljék.
- 35 A kérdést előterjesztő bíróság kételyeket táplál a tekintetben is, hogy a nemzeti hatóságnak mely körülményeket kell vizsgálnia túl azon, hogy harmadik ország állampolgárát a nemzeti jog alapján bűncselekményként büntetendő cselekmény elkövetésével gyanúsítják, vagy ilyen cselekmény miatt elítélték, annak értékelése során, hogy ezen állampolgár a 2008/115 irányelv 7. cikkének (4) bekezdése értelmében veszélyezteti-e a közrendet.
- 36 E tekintetben ugyanezen bíróság kifejti, hogy Z. Zh. az őrizetbe vétele keretében tartott meghallgatás során közölte, hogy Kanadába kíván átutazni, és nem kíván Hollandiában tartózkodni. I. O. pedig a jogorvoslati eljárás során kifejtette, hogy jogellenesen mellőzték az egyéni érdekeinek mérlegelését a közrend veszélyeztetése fennállásának tekintetében. Az említett bíróság azon a véleményen van, hogy esetlegesen levezethető az El Dridi-ítéletről (C-61/11 PPU, EU:C:2011:268), a 2008/115 irányelvből, valamint a 2003/109 és 2003/86 irányelvből, hogy a tagállamoknak figyelembe kell venniük az olyan körülményeket, mint a nemzeti jog alapján bűncselekményként büntetendő cselekménynek a közrendet sértő jellege vagy súlyossága, az e cselekmény elkövetése óta eltelt idő és az érintettnek az Unió területének elhagyására irányuló szándéka.
- 37 E bíróság szerint az előtte folyamatban lévő jogviták kimenetele tehát a 2008/115 irányelv 7. cikke (4) bekezdésének értelmezésétől függ.

38 E körülmények között a Raad van State úgy határozott, hogy felfüggeszti az eljárást, és az alábbi kérdéseket terjeszti a Bíróság elé előzetes döntéshozatalra:

- „1) Már azzal veszélyezteti-e a közrendet a valamely tagállam területén jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgár a [2008/115 irányelv] [...] 7. cikkének (4) bekezdése értelmében véve, hogy őt a nemzeti jog alapján bűncselekményként büntetendő cselekmény elkövetésével gyanúsítják, vagy ehhez az is szükséges, hogy e cselekmény elkövetése miatt büntetőbíróóság elítélje, és ebben az esetben jogerősnek kell-e lennie az ítéletnek?
- 2) A gyanúsítás vagy elítélés mellett a konkrét ügy más tényei és körülményei is – mint például a nemzeti jog alapján bűncselekményként büntetendő cselekmény súlyossága vagy típusa, az eltelt idő vagy az érintett személy szándéka – jelentőséggel bírnak-e annak vizsgálatakor, hogy a valamely tagállam területén jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgár veszélyezteti-e a közrendet a visszatérési irányelv 7. cikkének (4) bekezdése értelmében véve?
- 3) A [2008/115 irányelv] 7. cikkének (4) bekezdése által abban az esetben, ha az érintett személy veszélyezteti a közrendet e bekezdés értelmében véve, az önkéntes távozásra vonatkozó határidő biztosításától történő eltekintés és az önkéntes távozásra vonatkozó, hét napnál rövidebb határidő biztosítása közötti választás tekintetében biztosított lehetőségekre tekintettel jelentőséggel bírnak-e a konkrét ügynek a második kérdésben említett vizsgálat során lényeges tényei és körülményei?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdéstről

- 39 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy a 2008/115 irányelv 7. cikkének (4) bekezdését akként kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes egy olyan nemzeti gyakorlat, amely szerint valamely tagállam területén jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárt úgy tekintenek, hogy e rendelkezés értelmében veszélyezteti a közrendet azon egyetlen oknál fogva, hogy őt a nemzeti jog alapján bűncselekményként büntetendő cselekmény elkövetésével gyanúsítják, vagy e cselekmény elkövetése miatt büntetőbíróóság elítélte. A kérdést előterjesztő bíróság arra vár választ továbbá, hogy amennyiben az is szükséges, hogy az érintettet büntetőbíróóság elítélje, az ítéletnek jogerősnek kell-e lennie.
- 40 A jelen ügyben a holland kormány által a tárgyaláson szolgáltatott információkból kitűnik, hogy az alapügy tényállása megvalósulásának időpontjában a Staatssecretaris gyakorlata azon megközelítés követésében állt, amelyet immár lényegében a külföldiekről szóló körlevél is tükröz, amelyben az áll, – amint az kitűnik a jelen ítélet 17. pontjából –, hogy a közrend veszélyeztetésének minősül a nemzeti jog alapján bűncselekményként büntetendő cselekmény miatti bármely, a rendőrhatalóság vezetője által tanúsított gyanúsítás vagy elítélés.
- 41 Megjegyzendő mindenekelőtt, hogy a „közrend veszélyeztetése” fogalom nem szerepel a 2008/115 irányelv 3. cikkében meghatározott fogalmak sorában, sem ugyanezen irányelv egyéb rendelkezéseiben.
- 42 Az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében azon kifejezések értelmét és terjedelmét, amelyekre az uniós jog semmilyen meghatározást nem ad, az általános nyelvhasználatban elfogadott szokásos jelentés szerint kell meghatározni, figyelembe véve azon szövegkörnyezetet, amelyben a kifejezéseket használják, és azon szabályozás célkitűzéseit, amelynek e kifejezések részét képezik. Amennyiben e kifejezések olyan rendelkezésben szerepelnek, amely kivételt képez valamely elv, illetve pontosabban a fogyasztók védelmére irányuló közösségi szabályok alól, a kifejezéseket úgy kell érteni, hogy e

rendelkezést szigorúan lehessen értelmezni Továbbá egy közösségi jogi aktus preambuluma pontosíthatja annak tartalmát (lásd ebben az értelemben: Wallentin-Hermann-ítélet, C-549/07, EU:C:2008:771, 17. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 43 Mindenekelőtt meg kell tehát állapítani, hogy a 2008/115 irányelv „Az illegális [helyesen: jogellenes] tartózkodás megszüntetése” címet viselő II. fejezetében meghatározza azokat a feltételeket, amelyek között harmadik ország valamely tagállam területén tartózkodó állampolgárának jogellenes tartózkodása véget ér. Az említett állampolgárok önkéntes távozására vonatkozó, ezen irányelv 7. cikkében foglalt rendelkezések közvetlenül az ugyanezen irányelv 6. cikkében foglalt, kiutasítási határozatra vonatkozó rendelkezéseket követik.
- 44 Amint az a 2008/115 irányelv (10) preambulumbekzdéséből következik, elsőbbséget kell adni az e kiutasítási határozatból eredő kötelezettség önkéntes teljesítésének, mivel ezen irányelv 7. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy e határozat megfelelő, hét naptól harminc napig terjedő határidőt állapít meg az önkéntes távozásra (lásd: El Dridi-ítélet, C-61/11 PPU, EU:C:2011:268, 36. pont).
- 45 A 2008/115 irányelv 7. cikke (2) bekezdésének értelmében a tagállamok a konkrét eset egyedi körülményeinek, mint például a tartózkodás időtartamának, a beiskolázott gyermekeknek, valamint egyéb családi és társadalmi köteleknek a figyelembevételével szükség esetén megfelelő időtartammal meghosszabbítják az önkéntes távozás határidejét.
- 46 Az említett irányelv 7. cikkének (4) bekezdése előírja, hogy a tagállamok kizárólag különleges körülmények között – mint például a közrend veszélyeztetése – írhatnak elő hét napnál rövidebb határidőt az önkéntes távozásra, vagy tekinthetnek el ezen határidő megállapításától (lásd ebben az értelemben: El Dridi-ítélet, C-61/11 PPU, EU:C:2011:268, 37. pont). Amint azt a főtanácsnok megállapította indítványának 43. pontjában, a tagállamoknak ahhoz, hogy az e rendelkezés szerinti, a közrend veszélyeztetésére alapított eltérésre hivatkozassanak, képesnek kell lenniük azt bizonyítani, hogy az érintett személy ténylegesen veszélyezteti ezen állam közrendjét.
- 47 Továbbá a 2008/115 irányelv 7. cikke annak előírásával, hogy főszabály szerint a tagállamoknak a jogellenesen területükön tartózkodó harmadik országok állampolgárai számára határidőt kell biztosítaniuk az önkéntes távozásra, többek között annak biztosítását célozza, hogy ezen állampolgárok alapvető jogait tartsák tiszteletben az ezen irányelv 6. cikke alapján hozott kiutasítási határozat végrehajtása során. Ugyanis, az EUMSZ 79. cikk (2) bekezdésének megfelelően, a 2008/115 irányelv célkitűzése – amint az annak (2) és (11) preambulumbekzdéséből kitűnik – egy közös normákon és jogi biztosítékokon alapuló hatékony visszatérési és hazatelepülési politika létrehozása annak érdekében, hogy az érintett személyek emberséges módon és alapvető jogaik és méltóságuk teljes mértékű tiszteletben tartása mellett térhessenek vissza (lásd: Mahdi-ítélet, C-146/14 PPU, EU:C:2014:1320, 38. pont).
- 48 Ebből az következik, hogy bár a tagállamok lényegében – tagállamonként és időszakonként változó nemzeti igényeiknek megfelelően – szabadon határozhatják meg a közrend követelményeit, ugyanakkor uniós összefüggésben és különösen a személyek szabad mozgása alapelvétől való eltérés igazolásakor e követelményeket szigorúan kell értelmezni, oly módon, hogy azok tartalmát az egyes tagállamok ne határozassák meg egyoldalúan az uniós intézmények ellenőrzése nélkül (lásd, analógia útján: Gaydarov-ítélet, C-430/10, EU:C:2011:749, 32. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 49 Végül a 2008/115 irányelv (6) preambulumbekzdése értelmében a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a harmadik országbeli állampolgárok jogellenes tartózkodását tisztességes és átlátható eljárással szüntessék meg. Ugyancsak e preambulumbekzdés szerint és az általános uniós jogelveknek megfelelően a 2008/115 irányelv értelmében meghozott határozatokat eseti alapon és tárgyilagos kritériumok szerint kell meghozni, ami azt vonja maga után, hogy a jogellenes tartózkodás pusztán tényén kívül egyéb szempontokat is figyelembe kell venni (lásd: Mahdi-ítélet, C-146/14 PPU,

EU:C:2014:1320, 40. pont). Közelebbről, amint azt a Bíróság már kimondta, az arányosság elvét az említett irányelv által bevezetett kiutasítási eljárás minden szakasza folyamán tiszteletben kell tartani, ideértve a kiutasítási határozathoz kapcsolódó szakaszt is, amelynek keretében az érintett tagállamnak állást kell foglalnia az önkéntes távozásra vonatkozó határidő ugyanezen irányelv 7. cikke szerinti megadásáról (lásd ebben az értelemben: El Dridi-ítélet, C-61/11 PPU, EU:C:2011:68, 41. pont).

- 50 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a tagállamoknak a 2008/115 irányelv 7. cikkének (4) bekezdése értelmében vett „közrend veszélyeztetése” fogalmat eseti alapon kell értékelniük, hogy meggyőződjenek arról, hogy a harmadik ország állampolgárának személyes magatartása valós és tényleges veszélyt jelent a közrendre nézve. A tagállam, amennyiben általános gyakorlatra vagy bármiféle vélelemre támaszkodik ilyen veszély megállapítása céljából ahelyett, hogy megfelelően figyelembe venné az állampolgár személyes magatartását és azt a veszélyt, amelyet e magatartás a közrendre nézve jelent, nem teljesíti az adott ügy egyéni vizsgálatára vonatkozó követelményeket, és nem tartja tiszteletben az arányosság elvét. Következésképpen az, hogy harmadik ország valamely állampolgárát a nemzeti jog alapján bűncselekményként büntetendő cselekmény elkövetésével gyanúsítják, vagy e cselekmény elkövetése miatt büntetőbíróság elítélte, önmagában nem igazolhatja, hogy ezen állampolgárt úgy tekintsék, mint aki a 2008/115 irányelv 7. cikkének (4) bekezdése értelmében veszélyezteteti a közrendet.
- 51 Mindazonáltal pontosítani szükséges, hogy a tagállam megállapíthatja közrend veszélyeztetésének megvalósulását, ha az érintettet büntetőbíróság – még ha nem jogerősen is – elítélte, amennyiben az a tény, az érintett személy helyzetére vonatkozó többi körülménnyel együtt tekintetbe véve, igazolja ezt a megállapítást. Az, hogy a büntetőbírósági ítélet nem jogerős, nem akadályozza tehát, hogy egy tagállam hivatkozhasson a 2008/115 irányelv 7. cikkének (4) bekezdésében foglalt eltérésre. Ugyanis, amint azt a főtanácsnok megállapította indítványának 65. pontjában, az ilyen feltételnek nincs alapja ezen irányelv szövegében, és ellentétes lenne az irányelv 7. cikke által követett, arra irányuló céllal, hogy az önkéntes távozásra egy meghatározott határidőt jelöljenek meg, mivel az e célból előírt határidőt számos esetben könnyen túlléphetnék a nemzeti bírósági eljárások időtartama miatt.
- 52 Továbbá önmagában az, hogy az, hogy harmadik ország valamely állampolgárát a nemzeti jog alapján bűncselekményként büntetendő cselekmény elkövetésével gyanúsítják, az adott ügyre vonatkozó egyéb tényezőkkel együtt megalapozhatja a 2008/115 irányelv 7. cikkének (4) bekezdése értelmében vett közrend veszélyeztetése megvalósulásának megállapítását, mivel – amint az a jelen ítélet 48. pontjából kitűnik – a tagállamok nemzeti igényeiknek megfelelően, lényegében szabadon határozhatják meg a közrend követelményeit, és sem a 7. cikk, sem ezen irányelv más rendelkezése alapján nem állapítható meg, hogy a büntetőbírósági ítélet szükséges lenne e tekintetben.
- 53 Következésképpen a jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság feladata annak vizsgálata, hogy – amint az kitűnni látszik a Bíróság rendelkezésére álló ügyiratokból – a Staatssecretaris által Z. Zh. és I. O. esetében végzett értékelések, amelyek szerint mindkét személy veszélyezteteti Hollandia közrendjét, Z. Zh. esetében azon az egyetlen okon alapultak-e, hogy őt a holland jog alapján bűncselekményként büntetendő cselekmény miatt elítélték, I. O. esetében pedig azon az egyetlen okon, hogy őt ilyen cselekmény elkövetésével gyanúsították.
- 54 A fenti megfontolások fényében az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2008/115 irányelv 7. cikkének (4) bekezdését akként kell értelmezni, hogy azzal ellentétes egy olyan nemzeti gyakorlat, amely szerint valamely tagállam területén jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárt úgy tekintenek, hogy e rendelkezés értelmében veszélyezteteti a közrendet azon egyetlen oknál fogva, hogy őt a nemzeti jog alapján bűncselekményként büntetendő cselekmény elkövetésével gyanúsítják, vagy e cselekmény elkövetése miatt büntetőbíróság elítélte.

A második kérdésről

- 55 Második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy a 2008/115 irányelv 7. cikkének (4) bekezdését akként kell-e értelmezni, hogy olyan esetben, ha valamely tagállam területén jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárt a nemzeti jog alapján bűncselekményként büntetendő cselekmény elkövetésével gyanúsítanak, vagy e cselekmény miatt büntetőbíróság elítélte, emellett a konkrét ügy más tényei és körülményei is – mint például típusa vagy súlyossága, az eltelt idő vagy az a körülmény, hogy az érintett személy letartóztatásának időpontjában éppen elhagyni készült e tagállam területét – jelentőséggel bírnak-e annak értékelésekor, hogy az említett állampolgár veszélyezteti-e a közrendet e rendelkezés értelmében.
- 56 Mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy az annak megállapítása során releváns elemek, hogy megvalósul-e a 2008/115 irányelv 7. cikkének (4) bekezdése értelmében a közrend veszélyeztetése, alapvetően nem azonosak az annak mérlegelése során tekintetbe vett elemekkel, hogy fennáll-e a szökés veszélye e rendelkezés értelmében, mivel a „szökés veszélye” fogalom különbözik a „közrend veszélyeztetése” fogalomtól (a „szökés veszélye” e rendelkezés értelmében vett fogalmáról lásd különösen: Mahdi-ítélet, C-146/14 PPU, EU:C:2014:1320, 65–74. pont).
- 57 Továbbá, amint az a jelen ítélet 50. pontjából kitűnik, a „közrend veszélyeztetése” 2008/115 irányelv 7. cikkének (4) bekezdése szerinti fogalmát eseti alapon kell értékelni, meggyőződve arról, hogy a harmadik ország állampolgárának személyes magatartása valós és tényleges veszélyt jelent a közrendre nézve.
- 58 Jóllehet a 2008/115 irányelv 7. cikke (4) bekezdésének megfogalmazása nem azonos valamennyi nyelvi változatban, mivel egyes változatok a „veszély”, más változatok pedig a „kockázat” szót használják, figyelembe véve a „veszély” és a „kockázat” általános nyelvhasználatban elfogadott szokásos jelentését, azon szövegkörnyezetet, amelyben a kifejezéseket használják, és azon szabályozás célkitűzéseit, amelynek a részét képezik, amelyeket a jelen ítélet 43–49. pontja felidéz, e kifejezések „fenyegetés” jelentésben értelmezendők.
- 59 Egyébként a közrend 2008/115 irányelv 7. cikkének (4) bekezdése értelmében vett védelméhez kapcsolódó érdekek specifikus mérlegelése nem szükségképpen esik egybe a büntetőjogi ítélet alapjául szolgáló értékeléssel (lásd, analógia útján: Bouchereau-ítélet, 30/77, EU:C:1977:172, 27. pont).
- 60 Ilyen körülmények között meg kell állapítani, hogy az említett irányelv 7. cikkének (4) bekezdése szerinti „közrend veszélyeztetése” fogalom minden esetben azt feltételezi, hogy – a társadalmi rend megzavarásán túl, amelyet valamennyi jogsértés megvalósít – olyan valódi, közvetlen és kellően súlyos veszély álljon fenn, amely sérti a társadalom valamely alapvető érdekét (lásd, analógia útján: Gaydarov-ítélet, C-430/10, EU:C:2011:749, 33. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 61 Következésképpen e fogalom értékelése keretében relevanciával bír a harmadik ország állampolgárának helyzetére vonatkozó minden olyan ténybeli vagy jogi elem, amely megvilágíthatja azt a kérdést, hogy ezen állampolgár személyes magatartása ilyen fenyegetést valósít-e meg.
- 62 Következésképpen olyan esetben, ha valamely tagállam területén jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárt a nemzeti jog alapján bűncselekményként büntetendő cselekmény elkövetésével gyanúsítanak, vagy e cselekmény miatt büntetőbíróság elítélte, az e tekintetben releváns tényezők sorában szerepel többek e cselekmény típusa vagy súlyossága, valamint az elkövetése óta eltelt idő.
- 63 Egyébiránt a jelen ügyben a Bíróság előtt benyújtott ügyiratokból kitűnik, hogy Z. Zh. átutazóban volt Kanada felé, amikor őt a holland hatóságok őrizetbe vették. Az a körülmény, hogy éppen készült elhagyni Hollandia területét, amikor letartóztatták, releváns lehet annak meghatározása szempontjából, hogy a kiutasítási határozat vele szemben való meghozatalának időpontjában ő veszélyeztette-e e

tagállam közrendjét, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata. E tekintetben e bíróság feladata valamennyi ténybeli elem értékelése, és különösen annak mérlegelése, hogy az előtte folyamatban levő ügy összefüggésében mekkora súly tulajdonítandó az említett körülménynek.

- 64 I. O. esetében az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, hogy a Staatssecretaris nem rendelkezett okirati bizonyítékkal az érintettnek felrótt bántalmazás tekintetében. Ez a körülmény releváns annak értékelése szempontjából, hogy az érintett a 2008/115 irányelv 7. cikke (4) bekezdésének értelmében veszélyeztette-e a közrendet, mivel az említett körülmény az I. O.-nak felrótt cselekménnyel való meggyanúsítás hitelt érdemlő jellegére vonatkozik, következésképpen megvilágíthatja azt a kérdést, hogy az ő személyes magatartása veszélyeztette-e Hollandia közrendjét a kiutasítási határozat vele szemben való meghozatalának időpontjában.
- 65 A fenti megfontolások fényében a második kérdésre azt kell válaszolni, hogy a 2008/115 irányelv 7. cikkének (4) bekezdését akként kell értelmezni, hogy olyan esetben, ha valamely tagállam területén jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárt a nemzeti jog alapján bűncselekményként büntetendő cselekmény elkövetésével gyanúsítanak, vagy e cselekmény miatt büntetőbíróság elítélte, emellett más tényezők – mint például e cselekmény típusa vagy súlyossága, az elkövetése óta eltelt idő vagy az a körülmény, hogy ezen állampolgár a nemzeti hatóságok általi őrizetbe vételének időpontjában éppen elhagyni készült e tagállam területét – jelentőséggel bírhatnak annak értékelésekor, hogy az említett állampolgár veszélyezteti-e a közrendet e rendelkezés értelmében. Ezen értékelés keretében adott esetben releváns továbbá bármely olyan tényező, amely a felrótt bűncselekménnyel való meggyanúsítás hitelt érdemlő jellegére vonatkozik.

A harmadik kérdésről

- 66 Harmadik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy a 2008/115 irányelv 7. cikkének (4) bekezdését akként kell-e értelmezni, hogy ha a harmadik ország állampolgára veszélyezteti a közrendet, az önkéntes távozásra vonatkozó határidő biztosításától történő eltekintés lehetőségének igénybevételéhez szükség van az e veszély fennállásának megállapítása során már vizsgált tényezők újbóli vizsgálatára.
- 67 A jelen ügyben a holland kormány kifejti, hogy a gyakorlatban a közrend veszélyeztetése főszabály szerint olyan oknak tekinthető, amely miatt az illetékes nemzeti hatóságok megtagadják az érintett állampolgártól határidő biztosítását az önkéntes távozásra, ám e hatóságok eltekinthetnek e szabály alkalmazásától olyan esetben, ha az ügy sajátos körülményei indokolják 28 napos határidő biztosítását.
- 68 Meg kell jegyezni mindenekelőtt, hogy a 2008/115 irányelv 7. cikkének (4) bekezdése előírja, hogy „a tagállamok eltekinthetnek az önkéntes távozásra vonatkozó határidő megállapításától, vagy hét napnál rövidebb határidőt is megállapíthatnak”, ugyanakkor nem pontosítja, hogy e választásnak milyen módon kell történnie.
- 69 Továbbá, amint azt a Bíróság már kimondta, a kiutasítási határozat meghozatalát megelőző meghallgatáshoz való jogból következik az illetékes nemzeti hatóságok arra irányuló kötelezettsége, hogy lehetővé tegyék az érintett számára a visszatérése módjairól, azaz a távozás határidejére és a visszatérés önkéntes vagy kötelező jellegére vonatkozó álláspontja kifejtését (lásd: Boudjlida-ítélet, C-249/13, EU:C:2014:2431, 51. pont). Egyébiránt, amint az kitűnik a 2008/115 irányelv (2), (6), (11) és (24) preambulumbekkezdéséből, valamint 5. cikkéből, az Unió általános jogelveinek megfelelően, ideértve az arányosság elvét, az ezen irányelv értelmében meghozott határozatokat eseti alapon kell elfogadni, és megfelelően tiszteletben kell tartani az érintett személy alapvető jogait.

- 70 A fentiekből következik, hogy a tagállam nem tekinthet el automatikus jelleggel, rendeleti úton vagy akár a gyakorlatban az önkéntes távozásra vonatkozó határidő biztosításától olyan esetben, ha az érintett személy veszélyezteti a közrendet. A 2008/115 irányelv 7. cikkének (4) bekezdésében e tekintetben előírt lehetőség megfelelő alkalmazása megköveteli, hogy eseti alapon győződjenek meg arról, hogy az ilyen határidő hiánya összeegyeztethető-e e személy alapvető jogaival.
- 71 A kérdést előterjesztő bíróság feladata annak vizsgálata, hogy a Hollandiában hatályos kiutasítási eljárás mennyiben felel meg a jelen ítélet előző pontjában bemutatott követelményeknek.
- 72 Végül, noha a jelen ítélet 47. pontjából az következik, hogy főszabály szerint a tagállamoknak harmadik országok 2008/115 irányelv 6. cikke alapján hozott kiutasítási határozattal érintett állampolgárai számára határidőt kell biztosítaniuk az önkéntes távozásra, garantálva ezzel, hogy ezen állampolgárok alapvető jogait tiszteletben tartják e határozat végrehajtása során, ezen irányelv 7. cikke (4) bekezdésének szövegéből és e cikk általános rendszeréből az következik, hogy az e (4) bekezdésben foglalt eltérés célja továbbá annak az érintett tagállam számára való lehetővé tétele, hogy gondoskodjon közrendjének védelméről.
- 73 Következésképpen, amennyiben azon vizsgálatok alapján, amelyek követelményei az első és a második előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés keretében kerültek pontosításra, bebizonyosodik, hogy az érintett személy valós és tényleges veszélyt jelent a közrendre nézve, a 2008/115 irányelv 7. cikkének (4) bekezdése rendelkezik annak lehetőségéről, hogy a tagállam eltekintsen az önkéntes távozásra vonatkozó határidő érintett személynek való biztosításától. Ez a lehetőség e veszély fennállásának a következménye, következésképpen azzal az érintett tagállam az általános uniós jogi elvek és az érintett személy alapvető jogai tiszteletben tartása mellett élhet anélkül, hogy az említett veszély fennállásának megállapítása szempontjából a korábbiakban relevánsnak tekintett tényezők újbóli vizsgálata szükséges volna.
- 74 Következésképpen az érintett tagállam figyelembe veheti az említett tényezőket, amelyek relevánsak lehetnek például akkor, amikor e tagállam azt mérlegeli, hogy szükséges-e hét napnál rövidebb önkéntes távozásra vonatkozó határidőt biztosítani.
- 75 A fenti megfontolások fényében a harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2008/115 irányelv 7. cikkének (4) bekezdését akként kell értelmezni, hogy ha a harmadik ország állampolgára veszélyezteti a közrendet, az önkéntes távozásra vonatkozó határidő biztosításától történő eltekintés e rendelkezés által nyújtott lehetőségének igénybevételéhez nincs szükség az e veszély fennállásának megállapítása során már vizsgált tényezők újbóli vizsgálatára. Mindazonáltal a tagállamok minden vonatkozó szabályozásának és gyakorlatának garantálnia kell, hogy eseti alapon győződjenek meg arról, hogy az önkéntes távozásra vonatkozó határidő hiánya összeegyeztethető-e ezen állampolgár alapvető jogaival.

A költségekről

- 76 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) A harmadik országok illegálisan [helyesen: jogellenesen] tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról szóló, 2008. december 16-i 2008/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 7. cikkének (4) bekezdését akként kell értelmezni, hogy azzal ellentétes egy olyan nemzeti gyakorlat,**

amely szerint valamely tagállam területén jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárt úgy tekintenek, hogy e rendelkezés értelmében veszélyezteti a közrendet azon egyetlen oknál fogva, hogy őt a nemzeti jog alapján bűncselekményként büntetendő cselekmény elkövetésével gyanúsítják, vagy e cselekmény elkövetése miatt büntetőbíróság elítélte.

- 2) A 2008/115 irányelv 7. cikkének (4) bekezdését akként kell értelmezni, hogy olyan esetben, ha valamely tagállam területén jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárt a nemzeti jog alapján bűncselekményként büntetendő cselekmény elkövetésével gyanúsítanak, vagy e cselekmény miatt büntetőbíróság elítélte, emellett más tényezők – mint például e cselekmény típusa vagy súlyossága, az elkövetése óta eltelt idő vagy az a körülmény, hogy ezen állampolgár a nemzeti hatóságok általi őrizetbe vételének időpontjában éppen elhagyni készült e tagállam területét – jelentőséggel bírhatnak annak értékelésekor, hogy az említett állampolgár veszélyezteti-e a közrendet e rendelkezés értelmében. Ezen értékelés keretében adott esetben releváns továbbá bármely olyan tényező, amely az érintett harmadik országbeli állampolgárnak felrótt bűncselekménnyel való meggyanúsítás hitelt érdemlő jellegére vonatkozik.
- 3) A 2008/115 irányelv 7. cikkének (4) bekezdését akként kell értelmezni, hogy ha a harmadik ország állampolgára veszélyezteti a közrendet, az önkéntes távozásra vonatkozó határidő biztosításától történő eltekintés e rendelkezés által nyújtott lehetőségének igénybevételéhez nincs szükség az e veszély fennállásának megállapítása során már vizsgált tényezők újbóli vizsgálatára. Mindazonáltal a tagállamok minden vonatkozó szabályozásának és gyakorlatának garantálnia kell, hogy eseti alapon győződjenek meg arról, hogy az önkéntes távozásra vonatkozó határidő hiánya összeegyeztethető-e ezen állampolgár alapvető jogaival.

Aláírások